

УПРАВЛІННЯ ТОРГІВЕЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

К. е. н. Адонін С. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

МЕТОДИ ЗНИЖЕННЯ РИЗИКУ НЕПОВЕРНЕННЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTI

Управління фінансовою діяльністю підприємств передбачає певний розподіл активів і стратегічне планування. У цій сфері значне місце займає таке поняття, як дебіторська заборгованість, яка потребує постійного обліку, контролю та аналізу [2].

В ході здійснення підприємницької діяльності, учасники майнового обороту припускають, що в результаті проведення господарських операцій – вони як повернуть вкладені кошти, так і отримають доходи. Однак в практиці нерідко виникають ситуації, коли з певних причин організація не може стягнути борги з контрагентів, внаслідок чого сама не може своєчасно відповідати за своїми зобов'язаннями [1].

Однією з негативних сторін сьогоденної економічної ситуації є істотне збільшення ризиків при продажу товарів, проведенні робіт, наданні послуг з відстрочкою платежу. Тому проблемі дебіторської заборгованості в усіх організаціях приділяється підвищена увага, адже від цього залежить конкурентоспроможність компанії.

Грамотне управління дебіторською заборгованістю підприємства передбачає формування комплексу процедур і моделей проведення підприємства по відношенню до дебіторської заборгованості, її наявних і можливих контрагентів.

Дебіторська заборгованість виникає внаслідок невиконаних договірних зобов'язань, через надмірну плату по податковим платежам і зборам, через пені і через видані грошові кошти під звіт [2].

Дебіторська заборгованість – заборгованість перед організацією різних юридичних і фізичних осіб, що виникає в ході господарської діяльності [3].

Проблемою дебіторської заборгованості є те, що не надавати розстрочки платежів підприємство не може, так як таке рішення призведе до зменшення продажів, а, отже, зниження прибутку. Крім того, не існує встановленого нормативу дебіторської заборгованості. Тобто підприємство саме вирішує, який ліміт дебіторської заборгованості для нього найбільш оптимальний. Велика частка дебіторської заборгованості в активах підприємства тягне за собою проблеми, тобто підприємству не достатньо грошових коштів для нормального функціонування і воно буде вдаватися до позикових коштів. Тому правильне визначення оптимального рівня дебіторської заборгованості є ще однією відкритою проблемою для багатьох підприємств.

Таким чином, при виникненні дебіторської заборгованості основною проблемою є ризик неповернення боргу контрагентами.

Ризиком дебіторської заборгованості є ризик, який пов'язаний з відхиленням планових показників роботи від реальних через невиконання (або неповного, неналежного виконання) контрагентом своїх зобов'язань перед організацією [1].

В управлінні ризиками прийнято використовувати такі методи:

- відмова від ризику – спроба уникнення всіх можливостей виникнення ризику;
- метод зниження частоти збитку або запобігання збитку – проведення заходів, які спрямовані на зниження ймовірності настання ризику;
- метод зменшення розміру збитків – заходи, спрямовані на зменшення розміру ймовірних збитків;
- метод поділу ризику – створення ситуації на підприємстві, коли жодний випадок реалізації ризику не призводить до нових збитків. Перераховані вище

методи зниження ризику неповернення заборгованості мають свої як позитивні, так і негативні риси, але управління ризиком неповернення дебіторської заборгованості повинно бути комплексним, необхідно використовувати всі ці методи, в результаті застосування яких можливе скорочення фінансових ризиків підприємства. При грамотному управлінні дебіторською заборгованістю підприємство знижує потребу в залученні позикових джерел фінансування і отримує можливість підвищити свою ліквідність.

Список використаних джерел:

1. Потриваєва Н. В. Теоретичні аспекти щодо визначення дебіторської заборгованості на підприємстві / Н. В. Потриваєва, М. І. Жорняк // Інноваційна економіка. – 2014. – № 6(55). – С. 289–292.
2. Бардадим М. В. Ефективне управління дебіторською заборгованістю підприємств / М. В. Бардадим // Економічні науки. Серія: Облік і фінанси. – 2012. – Вип. 9(1). – С. 42–50. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2012_9%281%29__8>;
3. Дергалюк Б. В. Управління дебіторською заборгованістю як інструмент забезпечення економічної безпеки підприємств в сучасних умовах [Електронний ресурс] / Б. В. Дергалюк. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2015/45.pdf>;

Д. е. н. Гонтарєва І. В.

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

(Україна)

ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ

ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Для вітчизняних підприємців торгівля залишається на цей час найбільш привабливою сферою діяльності в Україні. Це пояснюється тим, що участь у товаро-обмінних операціях характеризується високою нормою дохідності – відношенням доходу до витрат; ліквідністю – швидкістю, розпродажу активів при виході з бізнесу; більш низькою по відношенню до виробництва потребою в початкових інвестиціях.